

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36017430	Ricardo Mella	Vigo	2022/2023

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
ADG	Administración e xestión	CSADG01	Administración e finanzas	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0653	Xestión financeira	2022/2023	5	123	147
MP0653_12	Produtos e servizos financeiros	2022/2023	5	90	108
MP0653_22	Seguros	2022/2023	5	33	39

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MARÍA VICTORIA ESCARIZ COUSO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión equipo directivo

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

A programación é a adaptación e adecuación das ensinanzas ás características do entorno socioeconómico do Centro e do alumnado ao que vai dirixida.

Recollemos pois as características socioeconómicas da bisbarra de Vigo e as peculiaridades do IES Ricardo Mella, das súas instalacións e dos materiais cos que contamos.

O IES está situado no extraradio da cidade, próximo ao municipio de Mos. E atende a alumnos/as non so da cidade senón tamén de outros municipios limítrofes (Mos, Porriño, Redondela, Nigrán) e non tan cercanos (Tui, Salceda de Caselas, Pontearreas, Tomiño, A Guarda, Gondomar,...). Coidamos que no réxime ordinario se debe a que alumnos/as destes lugares teñen beca no Centro Residencial Docente de Vigo (próximo ao instituto); e no réxime das persoas adultas, por ser o único centro que oferta estes estudos en todo o sur da provincia.

No municipio de Vigo o IES Ricardo Mella é o único Centro público.

E tamén debemos ter en conta os datos dos alumnos/as para o que se fai a programación; datos referidos a número, estudos que posúen e todos aqueles outros que consideremos significativos.

O ÁMBITO PRODUCTIVO

A pesar da crise económica que estamos a padecer, Vigo e a súa bisbarra seguen a ser un dos focos máis industrializados de Galiza, onde o tecido empresarial demanda técnicos da familia de Administración.

O aumento continuo no sector servizos en comparación coa industria e a agricultura nos leva a afirmar que o número total de profesionais administrativos é constante.

A profesión de técnico superior en administración e finanzas sufriu unha evolución nos últimos anos como consecuencia do desenvolvemento experimentado polos sectores económicos de forma xeral e o sector servizos en particular, que supuxo unha forte demanda de profesionais desta ocupación.

Algunhas causas desta situación e que farán que se continúe demandando profesionais con esta ocupación son as seguintes:

- * A tendencia da actividade económica cara á globalización e o incremento das relacións comerciais e institucionais internacionais require profesionais con cualificación e competitividade, nomeadamente nas novas tecnoloxías da información e da comunicación, e con competencia lingüísticas en varios idiomas.
- * A organización da actividade produtiva das empresas e do traballo esíxelles actualmente ás persoas profesionais de administración e finanzas unha serie de competencias persoais e sociais relacionadas co traballo en equipo, a autonomía e a iniciativa na toma de decisións, e no desenvolvemento de tarefas e a atención ao público. Cómpre insistir en que as fronteiras entre as áreas da administración empresarial están cada vez máis diluídas, de modo que se requiren esforzos cada vez maiores na súa coordinación, tanto interna como externamente.
- * O cambio constante en lexislación, tipos de documentos e procedementos administrativos utilizados pola empresa esixe, por parte destas persoas, unha actualización constante e actitudes favorables cara á aprendizaxe ao longo da vida, cara á autoformación e cara á responsabilidade.
- * A crecente competitividade no mundo empresarial esixe profesionais capaces de desenvolver a súa actividade nun ámbito de xestión de calidade, con importancia na seguridade, a hixiene e o respecto polo ambiente.
- * Observase así mesmo que cada vez máis, as empresas deciden externalizar os servizos, subcontratando a xestión administrativa a empresas especializadas (outsourcing), o que implica un crecemento e proliferación de empresas dedicadas en exclusiva a prestar servizos administrativos a outras (xestorías, asesorías, consultoras,...).
- * Coa pandemia provocada polo COVID aumentou moitísimo a demanda de profesionais da rama administrativa, sobre todo nas asesorías e xestorías.

Vemos pois, que hoxe en día, a organización da actividade produtiva das empresas esixe aos profesionais da xestión administrativa una gran polivalencia, así como una serie de competencias persoais e sociais relacionadas co traballo en equipo, a autonomía e iniciativa na toma de decisións e no desenvolvemento de tarefas.

O perfil profesional deste título está deseñado para a formación profesional dun profesional versátil e capaz de adaptarse ás novas necesidades do mercado.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Utilizaremos a aula de Administración y Finanzas (312), que está dotada con:

- Ordenadores (30), con conexión a internet
- Impresora.
- Canon de proxección,
- Programas e aplicacións necesarias para o normal desenvolvemento das clases.

Fomentaremos nos alumnos/as a necesidade de asumir o compromiso de manter e coidar as instalacións e os equipos, e sacar o máximo proveito aos medios materiais utilizados, evitando custes e desgastes innecesarios.

En cada unidade ou de cada actividade subministraremoslles aos alumnos/as:

- + Apuntamentos con teoría e exercicios para resolver na clase.
  - + Documentos utilizados polas propias entidades financeiras e de seguros.
  - + Material de xornais, revistas e publicitario elaborado polas entidades financeiras e de seguros,....., relacionados cos contidos a tratar, a fin de que se decaten da utilidade do que van aprender. Outras veces terán que ser recompiladas polos propios alumnos/as.
- A presentación dos materiais ten de ser activa e a partir de documentos reais para suscitar un maior interese dos alumnos/as. o Faise preciso que cada alumno dispoña da súa propia calculadora.
- + Exercicios resoltos de exames de cursos anteriores.
  - + A profesora dispón de libros de texto e bibliografía de diferentes editoriais, que pon a disposición do alumnado cando os queiran consultar.
  - + A profesora informará sobre páxinas web interesantes para o desenrolo do módulo.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Necesidades financeiras da empresa	Nesta unidade imos analizar unha das actividades vitais da empresa que é a obtención de recursos financeiros para poder facer fronte ao negocio. Calquera empresa debe ter claro onde obter os recursos financeiros, o custe destes e que características deben ter para cubrir adecuadamente as necesidades.	12	10
2	O sistema financeiro.	O obxectivo principal de calquera mercado é o troco de bens e servizos. Cada individuo está disposto a prescindir dos bens ou servizos que lle sobran e entregárllelos a outro individuo que precise deles e os estea a demandar. Pero a busca de esa outra persoa que demanda o que nos sobra resulta difícil e cando menos custosa. aparecen os intermediarios para facilitar ese contacto. Cando esta filosofía se aplica ao diñeiro estamos ante o sistema financeiro que podemos dicir que é o lugar onde se concilian as necesidades dos aforradores e dos investidores.	3	10
3	Os produtos financeiros de pasivo e de activo e os servizos financeiros.	Dentro do sistema financeiro non se intercambian os produtos tal e como o aforrador os presenta. É preciso transformalos para adaptalos ás necesidades dos demandantes de diñeiro. Esta función que fan as entidades financeiras, que xa vimos na unidade anterior, se fai a través dos instrumentos, produtos ou activos financeiros. E distinguimos entre instrumentos que captan o aforro sobran e que denominaremos produtos de activo (para a posuidor será un dereito) dos produtos de investimento ou colocación deses recursos, que denominaremos produtos de pasivo (supoñen unha obriga para as persoas que os demandan e que emiten o documento, xa que teñen que devolver os cartos recibidos).	76	60
4	Selección de investimentos. Integración presupuestaria	Nesta unidade imos analizar os distintos tipos de investimento e o presuposto	17	10
5	O sector dos seguros en España e os produtos de seguros.	O sector de seguros en España forma parte do sistema financeiro español e polo tanto haberá unha serie de organismos e entidades que forman parte del. As entidades aseguradoras, para poder vender seguros precisan a autorización expresa da Dirección Xeral de Seguros e Fondos de Pensións para poder actuar nos respectivos ramos, entendidos estes coma conxunto de riscos de características similares. A actividade do seguro persegue proporcionar aos individuos e as empresas expostas a certos riscos protección financeira e seguridade contra as consecuencias derivadas da aparición de determinados sucesos. Adentrarémonos no mundo do seguro, e procederemos ao estudo dos distintos tipos de seguros que existen: persoais, de danos, patrimoniais e combinados ou multirisco. Coma nos últimos anos os factores demográficos, financeiros e económicos veñen de despertar o interese por complementar as prestacións da seguridade social pública, se favorece o desenrolo de plans de pensións privados, nas súas diversas modalidades, así como de produtos similares de previsión como son os seguros asociados á xubilación.	39	10

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Necesidades financeiras da empresa	12

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina as necesidades financeiras e as axudas económicas óptimas para a empresa, logo de identificar as alternativas posibles.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Comprobáronse os estados contables desde a óptica das necesidades de financiamento.
CA1.2 Verificáronse informes económico-financeiros e patrimoniais dos estados contables.
CA1.3 Comparáronse os resultados das análises cos valores establecidos e calculáronse as desviacións.
CA1.4 Confeccionáronse informes de acordo coa estrutura e os procedementos, tendo en conta os custos de oportunidade.
CA1.5 Utilizáronse todas as canles de información e comunicación para identificar as axudas públicas e privadas, así como fontes ás que poida acceder a empresa.
CA1.6 Identificáronse as características das formas de apoio financeiro á empresa.
CA1.7 Contrastouse a idoneidade e as incompatibilidades das axudas públicas e privadas estudadas.

4.1.e) Contidos

Contidos
Análise de estados financeiros.
Axudas e subvencións públicas e/ou privadas.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	O sistema financeiro.	3

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Clasifica os produtos e os servizos financeiros, analizando as súas características e as súas formas de contratación.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identifícanse as organizacións, as entidades e os tipos de empresas que operan no sistema financeiro.
CA2.2 Precísanse as institucións financeiras bancarias e non bancarias, e describíronse as súas principais características.
CA2.3 Detállanse os aspectos específicos dos produtos e dos servizos existentes no mercado.
CA2.4 Recoñécense as variables que interveñen nas operacións que se realizan con cada produto ou servizo financeiro.
CA2.5 Identifícanse os suxeitos que interveñen nas operacións que se realizan con cada produto ou servizo financeiro.
CA2.6 Relaciónanse as vantaxes e os inconvenientes dos produtos e servizos.
CA2.7 Determinouse a documentación necesaria esixida e xerada coa xestión dos produtos e servizos financeiros.

4.2.e) Contidos

Contidos
Sistema financeiro.
Produtos financeiros de pasivo e de activo.
Servizos financeiros.
Outros produtos financeiros.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Os produtos financeiros de pasivo e de activo e os servizos financeiros.	76

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Avalía produtos e servizos financeiros do mercado, para o que realiza os cálculos, e elabora os informes oportunos.	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Recolleuse información sobre produtos e servizos financeiros a través de diversas canles dispoñibles.
CA3.2 Efectuáronse as operacións matemáticas necesarias para valorar cada produto.
CA3.3 Calculáronse as comisións e os gastos devindicados en cada produto.
CA3.4 Determinouse o tratamento fiscal de cada produto.
CA3.5 Determinouse o tipo de garantía esixido por cada produto.
CA3.6 Realizáronse informes comparativos dos custos financeiros de cada produto de financiamento proposto.
CA3.7 Comparáronse os servizos e as contraprestacións das entidades financeiras, resaltando as diferenzas, as vantaxes e os inconvenientes.
CA3.8 Comparáronse as rendibilidades, as vantaxes e os inconvenientes de cada forma de aforro ou investimento proposta en produtos financeiros.
CA3.9 Realizáronse os cálculos financeiros necesarios utilizando aplicacións informáticas específicas.

4.3.e) Contidos

Contidos
Procedemento de cálculo financeiro na xestión financeira.
Análise de operacións de desconto de efectos e liñas de crédito.
Análise de operacións de liquidación de contas.
Análise de operacións de depósitos.
Análise de préstamos e aplicación do cálculo financeiro ás operacións orixinadas por estes. Métodos de amortización.
Análise de operacións de arrendamento financeiro e aplicación do cálculo financeiro ás operacións orixinadas por estes.
Análise de operacións de empréstitos e aplicación do cálculo financeiro ás operacións orixinadas por estes.
Aplicación financeira da folia de cálculo.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Selección de investimentos. Integración presupuestaria	17

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Selecciona investimentos en activos financeiros ou económicos, para o que analiza as súas características e realiza os cálculos oportunos.	SI
RA5 - Integra os orzamentos parciais das áreas funcionais e/ou territoriais da empresa ou da organización, verificando a información que conteñen.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Recoñeceuse a función dos activos financeiros como xeito de investimento e como fontes de financiamento.
CA4.2 Clasifícanse os activos financeiros utilizando como criterio o tipo de renda que xeren, a clase de entidade emisora e os prazos de amortización.
CA4.3 Distingúense o valor nominal, de emisión, de cotización, de reembolso e outros para efectuar os cálculos oportunos.
CA4.4 Determinouse o importe resultante en operacións de compravenda de activos financeiros, calculando os gastos e as comisións devindicadas.
CA4.5 Elaboráronse informes sobre as alternativas de investimento en activos financeiros que máis se axusten ás necesidades da empresa.
CA4.6 Identifícanse as variables que inflúen nun investimento económico.
CA4.7 Calculouse e interpretouse VAN, TIR e outros métodos de selección de investimentos.
CA5.1 Integráronse os orzamentos das áreas nun orzamento común.
CA5.2 Comprobouse que a información estea completa e na forma requirida.
CA5.3 Contrastouse o contido dos orzamentos parciais.
CA5.4 Verificáronse os cálculos aritméticos coa comprobación da súa corrección.
CA5.5 Valorouse a importancia de elaborar en tempo e forma a documentación relacionada cos orzamentos.
CA5.6 Controlouse a execución do orzamento e detectáronse desviacións e as súas causas.
CA5.7 Ordenouse e arquivouse a información de xeito que sexa doadamente localizable.
CA5.8 Utilizáronse aplicacións informáticas na xestión das tarefas orzamentarias.

4.4.e) Contidos

Contidos
Mercados financeiros.
Renda fixa e variable.
Débeda pública e privada.

Contidos
Fondos de investimento.
Produtos derivados.
Fiscalidade dos activos financeiros para as empresas.
Investimentos económicos.
Aplicación financeira da folia de cálculo.
Métodos de orzamentación.
Orzamento mestre e orzamento operativo.
Cálculo e análise de desviacións.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	O sector dos seguros en España e os produtos de seguros.	39

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Caracteriza a tipoloxía de seguros analizando a actividade aseguradora.	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase a lexislación básica que regula a actividade aseguradora.
CA1.2 Relaciónáronse os riscos e as condicións da asegurabilidade.
CA1.3 Identifícanse os elementos que conforman un contrato de seguro.
CA1.4 Clasifícanse os tipos de seguros.
CA1.5 Establecéronse as obrigas das partes nun contrato de seguro.
CA1.6 Determináronse os procedementos administrativos relativos á contratación e o seguimento dos seguros.
CA1.7 Identifícanse as primas e os seus compoñentes.
CA1.8 Determinouse o tratamento fiscal dos seguros.

4.5.e) Contidos

Contidos
Concepto, características e clasificación.
Contrato de seguro e a valoración de riscos.
Elementos materiais e persoais dos seguros.
Clasificación dos seguros.
Tarifas e primas.
Xestión administrativa derivada da contratación dun seguro.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

MÍNIMOS ESIXIBLES:

1) DETERMINACIÓN DAS NECESIDADES FINANCEIRAS E AXUDAS ECONÓMICAS PARA A EMPRESA.

CA1.6. Identificáronse as características das formas de apoio financeiro á empresa.

2) CLASIFICACIÓN DOS PRODUTOS E SERVIZOS FINANCEIROS.

CA2.1. Identificáronse as organizacións, as entidades e os tipos de empresas que operan no sistema financeiro.

CA2.2. Precísáronse as institucións financeiras bancarias e non bancarias, e describíronse as súas principais características.

CA2.3. Detalláronse os aspectos específicos dos produtos e dos servizos existentes no mercado.

CA2.4. Recoñécéronse as variables que interveñen nas operacións que se realizan con cada produto ou servizo financeiro.

CA2.5. Identificáronse os suxeitos que interveñen nas operacións que se realizan con cada produto ou servizo financeiro.

CA2.6. Relacionáronse as vantaxes e os inconvenientes dos produtos e servizos.

3) VALORACIÓN DE PRODUTOS E SERVIZOS FINANCEIROS.

CA3.2. Efectuáronse as operacións matemáticas necesarias para valorar cada produto.

CA3.3. Calculáronse as comisións e os gastos devindicados en cada produto.

CA3.5. Determinouse o tipo de garantía esixido por cada produto.

CA3.6. Realizáronse informes comparativos dos custos financeiros de cada produto de financiamento proposto.

CA3.7. Comparáronse os servizos e as contraprestacións das entidades financeiras, resaltando as diferenzas, as van-taxes e os inconvenientes.

CA3.8. Comparáronse as rendibilidade, as vantaxes e os inconvenientes de cada forma de aforro ou investimento proposta en produtos financeiros.

CA3.9. Realizáronse os cálculos financeiros necesarios utilizando aplicacións informáticas específicas.

4) SELECCIÓN DE INVESTIMENTOS EN ACTIVOS FINANCEIROS E ECONÓMICOS.

CA4.2. Clasificáronse os activos financeiros utilizando como criterio o tipo de renda que xeren, a clase de entidade emisora e os prazos de amortización.

CA4.3. Distinguíronse o valor nominal, de emisión, de cotización, de reembolso e outros para efectuar os cálculos oportunos.

CA4.4. Determinouse o importe resultante en operacións de compravenda de activos financeiros, calculando os gastos e as comisións devindicadas.

CA4.6. Identificáronse as variables que inflúen nun investimento económico.

CA4.7. Calculouse e interpretoouse VAN, TIR e outros métodos de selección de investimentos.

5) INTEGRACIÓN DE ORZAMENTOS.

CA5.4. Verificáronse os cálculos aritméticos coa comprobación da súa corrección.

CA5.6. Controlouse a execución do orzamento e detectáronse desviacións e as súas causas.

6) TIPOLOXÍA DAS OPERACIÓNS DE SEGUROS

CA1.3. Identificáronse os elementos que conforman un contrato de seguro.

CA1.4. Clasificáronse os tipos de seguros.

CA1.5. Establecéronse as obrigas das partes nun contrato de seguro.

CA1.7. Identificáronse as primas e os seus compoñentes.

CA1.8. Determinouse o tratamento fiscal dos seguros.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

1-CUALIFICACIÓNS PARCIAIS (TRIMESTRAIS)

Faranse 2 avaliacións coincidindo cos dous trimestres do curso.

Os seguintes criterios teranse en conta á hora de calcular a cualificación de cada período de avaliación parcial (cada trimestre).

- Proba escrita (90%): Esta proba valorarase de 0 a 10 puntos. No caso de facer probas teórica e práctica, en cada trimestre se indicará a ponderación de cada unha das partes, dependendo do peso específico da teoría e da práctica nese trimestre.
- Tarefas (10%): As tarefas (que serán obrigatorias) valoraranse de 0 a 10 puntos.

Tamén poderá plantearse algunha tarefa voluntaria para subir nota.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Para o alumnado que non acade os mínimos realizaranse actividades de recuperación no terceiro trimestre.

Cada alumno/a terá que recuperar aquelas partes non superadas, que o profesor lle comunicará de forma individualizada.

Como actividades específicas de recuperación que o alumno/a debe realizar de forma autónoma propoñemos o subministro de exercicios de repaso dos temas a avaliar.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O alumnado que perdese o dereito á avaliación continua, co cal non sexa posible utilizar os instrumentos de avaliación previstos inicialmente para cada módulo profesional, terá dereito a realizar unha proba extraordinaria previa á avaliación final de módulos correspondente..

Para o alumnado que teña perdido o dereito á avaliación continua faise necesario o desenvolvemento dos SISTEMAS EXTRAORDINARIOS DE AVALIACIÓN.

E así a estes alumnos e alumnas:

- + Cando nos sexa demandada, facilitáremoslles información tanto sobre a materia coma da forma en que van ser avaliados.
- + Poñeremos a súa disposición esta programación.
- + Indicarémoslles a bibliografía para a preparación do módulo.
- + Realizarán unha única proba escrita de carácter obxectivo comprensiva dos aspectos máis salientable tratados nas distintas unidades didácticas que compoñen a programación. Esta proba incluírá apartados tanto teóricos como prácticos. Estes últimos terán un maior peso (un 80%). A modo de exemplo, incluíranse preguntas como:
  - Definir brevemente conceptos.
  - Diferenciar entre conceptos.
  - Comentar a veracidade ou falsidade de frases.
  - Corrixir expresións matemáticas erróneas.
  - Elixir entre varias a resposta(s) correcta(s) (test)
  - Representar graficamente situacións financeiras.

- Interpretar gráficos financeiros.
- Verificar expresións matemáticas.
- Deducir fórmulas.
- Demostrar certas igualdades.
- Resolución de exercicios.

Antes da realización da proba, informáremos tanto do valor asignado a cada un dos apartados, como de calquera outra cuestión que sexa precisa para superar o módulo

A proba obxectiva valorarase entre 0 e 10 puntos e para superala será preciso acadar máis de 5 puntos, tendo en conta que é preciso ter aprobadas as dúas partes (teórica e práctica) para facela media.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O seguimento da programación serealizará nesta aplicación e recollerá:

- As modificacións introducidas na programación coa súa xustificación.
- Calquera outra observacións que mereza ser destacada.

Ao remate do curso entregarase ao xefe do departamento unha memoria final na que figurará:

- Identificación do módulo.
- Identificación do profesor/a
- Como a programación é susceptible de non impartirse tal e como se programa, haberá que poñer de manifesto o grao de cumprimento da programación, indicando a porcentaxe da mesma que foi impartida e expoñendo as causas polas que non se impartiu a totalidade.
- Indicación das modificacións introducidas na programación.
- Actividades complementarias e extraescolares realizadas.
- Análise dos resultados acadados.
- Propostas de mellora da programación.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

O primeiro día de clase se lles entregará aos alumnos/as un formulario de recollida de datos persoais, académicos e laborais.

Tamén se lles fará unha avaliación inicial con preguntas de resposta curta, algún exercicio sinxelo de capitalización e desconto e algunha pregunta de actualidade con fin de facer unha valoración do nivel académico do grupo.

Durante o primeiro mes de curso terá lugar a avaliación inicial convocada pola Dirección do Instituto, para intercambiar datos e impresións cos membros do equipo docente do ciclo formativo.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Realizarase un repaso do 1º curso como quedou explicado anteriormente, no que se pretenderá detectar dificultades de aprendizaxe.. Débese

lembrar que pode haber alumnado con Proceso Integral da Actividade comercial suspensa, polo que poden ter dificultades con algúns contidos prácticos da materia de Xestión Financeira.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

A educación en valores cívicos e profesionais esta presente en todas as unidades didácticas que forman o módulo coa finalidade de formar cidadáns e profesionais comprometidos cos valores dunha sociedade democrática.

Moitos dos problemas que padece a nosa sociedade teñen que ver coa falta de educación de valores, de ahí a necesidade de incluír nos currículos do noso sistema educativo os chamados temas transversais.

Faremos referencia ao tratamento da ética empresarial e bancaria nas operacións financeiras que realizan cos seus clientes.

O coñecemento dos dereitos que como persoas -e como consumidores- temos van ser destacados ao longo de todos os temas. Aprenderémolles vías para exercitalos

A igualdade de dereitos e oportunidades entre mulleres e homes desenvólvese en todo o manual. Os distintos postos de traballo que se describen nos casos prácticos non teñen en conta en ningún caso o sexo dos profesionais que desempeñan unha función na empresa. O artigo 14 da Constitución inspira e debe inspirar todas as actividades de ensino -os españois son iguais ante a lei-, sen que poida prevalecer discriminación algunha por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.

Faise fincapé na educación para a saúde, entendendo esta como un estado de benestar físico, psíquico e social nas unidades didácticas relacionadas coa negociación cos clientes nas entidades bancarias, facendo referencia ao bo trato cara ao cliente e seguir o procedemento administrativo con orde e celo profesional.

Os principios de igualdade de dereitos entre os sexos e de educación para a paz, están presentes nas propostas das actividades das unidades didácticas.

Os criterios de agrupamento e as directrices para proceder á busca de solucións, alimentan as actitudes de respecto e tolerancia que deben prevalecer nas relacións profesionais e sociais.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Actividades complementarias.

O desenrolo do módulo haino que completar con outras actividades, que leven aos alumnos/as a estar ao día nos temas relacionados co mundo económico-financeiros do noso entorno. Para iso propoñemos:

- + Lectura periódica da prensa económica (xeral e especializada), facilitada polo profesor/a
- + Seguimento dos canais temáticos (radio e televisión) para fixarse nas noticias -e tamén anuncios- dedicados ao mundo da economía e das finanzas.
- + Busca en Internet de materia e materiais relacionados co módulo.
- + Busca nas entidades financeiras de folletos con información e/ou publicidade relacionada coa temática a tratar.

10. Outros apartados

10.1) Suposto de novo confinamento polo Covid

No suposto de voltar a una situación de confinamento o desenvolvemento do curso seguiría igual, xa que este ensino se desenvolve a través dunha plataforma on line.

O único que podería verse afectado serían as titorías presenciais e os exames, que poderían ser on line., sempre utilizando esta plataforma de

educación a distancia, además de outro tipo de aplicación para realización de videoconferencias.